

"Stajerc" izhaja vsaki
pelek, datiran z dnevom
prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Av-
strijo: za celo leto
8 kron, za pol leta
4 krone, za četrt leta
2 kroni; na Ogrskem
in v inozemstvu: Za
celo leto 9 kron, za
pol leta 4 krone 50 vin.
Naročnino je plačati
naprej. Posamezne šte-
vilke se prodajajo po
20 v.

Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Ptuj, gledališko po-
slopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastoj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inserterov) je
za $\frac{1}{16}$ strani K 160—
za $\frac{1}{8}$ strani K 80—
za $\frac{1}{4}$ strani K 40—
za $\frac{1}{2}$ strani K 20—
za $\frac{1}{16}$ strani K 10—
za $\frac{1}{32}$ strani K 5—
za $\frac{1}{64}$ strani K 2.—
Pri večkratnem oznanilu
se cena primerno zniža.

Štev. 8.

V Ptuj, v nedeljo dne 24. februarja 1918.

XIX. letnik.

Vojna in mir.

Novi boji proti ruski vzhodni fronti. — Uspehi proti La-
hom in na zapadu. — Krvava divjaštva boljševikov. —
Naš minister o vojni in miru.

Položaj se je v zadnjem tednu precej
spremenil. Pod zaščito zločinske Anglije, naj-
večje povzročiteljice te svetovne vojne, se je
postavilo zopet celo vrsto zaprek uresničenju
miru. Z novo uresničeno ljudsko republiko
Ukrajino je mir sklenjen; ta mir nam zamore
prinesiti ne samo politične, marveč tudi gos-
podarske koristi. Ali proti temu miru se upi-
rajo zdaj nakrat Poljaki, ki bi radi nekaj ukra-
jinske zemlje za se obdržali. Poljskim zlahči-
čom se ravno ne gre za uresničenje svobodne
svoje države, marveč edino zato, da bi jim
ukrajinski delavci i zanaprej zaklade zbirali.
Zato delajo Poljaki z drugimi „vseslovani“
— med katerimi seveda ne smejo manjkati
naši „jugoslovanski“ apostolji — zdaj z vsemi
močmi proti že sklenjenemu miru z Ukrajino.
„Vseslovani“ se ravno ne gre za mir, mar-
več edino za uresničenje svojih požrešnih
ciljev. Vsa ta gonja pa ne bode imela mnogo
uspeha. Naš ministerski predsednik je tudi v
državnem zboru očitno povedal, da se v tem
oziru ne more ničesar spremeniti in da je
splošni mir več vreden, nego želje in zahteve
posameznih političnih strank. Naša dolžnost
je, da varujemo mlado ukrajinsko republiko
v toliko, da zamore podpisano mirovno po-
godbo tudi držati.

Drugačnja je stvar z Veliko Rusijo. Za-
stopnik ruske delegacije pri mirovnih poga-
janjih v Brest-Litovskem je skušal vedno z
novimi sredstvi sklepanje miru prepričati. Ko
so končno osrednje sile to komedijo izpo-
znale in ednostavno sklenile mir z Ukrajino,
izjavil je Trocky, da se rusko armado de-
mobilizira in da nastopa s tem avtomatično
tudi mir z vso Rusijo. Te besede pa so bile
le pesek v oči! Trockemu in njegovim brž-
kone od Anglije podkupljenim tovarišem se
je slo zato, da bi nas spravili ob pogum,
zaprl v spanje, potem pa bi zopet potegnili
bodalo proti nam. Tako zavlačenje je sploš-
nosti nevarno. Zato je Nemčija ednostavno
izjavila, da je premirje z Rusijo končano.
Danes marširajo nemške čete že preko zav-
zetega mesta Dünaburga proti sruči Rusije.
Razven roparskih čet se jim nikdo več ne
upira. Pomagalo je k temu še dejstvo, da
revolucijski ruski boljševiki v zadnjem času
na naravnost zverinski način prelivajo kri
nedolžnega prebivalstva na Finskem, v Est-
landu in Livlandu in da se je tamošnje pre-
bivalstvo obrnilo za pomoč z iskreno prošnjo
na Nemčijo. Stvar z Rusijo — v kateri vlada
sicer popolna anarhija, prava vojna vseh
proti vsem — se mora enkrat končati, tako

ali tako! Drugače je izključeno, da se doseže
splošni mir.

Na ostalih bojiščih se niso dogodili v
preteklem tednu posebno pomembni dogodki.
Vse je v pripravi, — ali vse je danes tudi
že prepričanja, da bodeta grozovita
svetovna vojna letos končana.
Bog z nami!

Avstrijsko uradno poročilo od četrta.

K.-B. Dunaj, 14. februarja. Uradno se
danes razglša:

Nobeni posebni dogodki.
Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od četrta.

K.-B. Berlin, 14. februarja. (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Angleži in Fran-
cozi nadaljevali so na mnogih krajih fronte
svoje poizvedbe. Severno od Lensa in v
Champagni prišlo je pri temu do ljutih
bojev. V nekem naprej molečem delu naše
postojanke, južno-vzhodno od Tahure, so
se Francozi vgnezdili. Lastna infanterija pri-
peljala je v Flandriji in iz visočin
Maase vjete.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 15. februarja. Uradno se
danes razglša:

Nobeni posebni dogodki.
Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 15. februarja. (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada pre-
stolonaslednika Rupprehta. V posamez-
nih oddelkih artiljerijsko in minsko delova-
nje. Oddelki nekega mornariškega regimenta
vjeli so pri nekemu poizvedovalnem sunku
proti belgijski črti južno-zapadno od Man-
nekeensveere 2 oficirja in 26 mož. —
Armada nemškega prestolonaslednika. Se-
verno-zapadno in vzhodno od Reimsa ži-
vahno poizvedovalno delovanje sovražnika. V
pokrajini od Prunaya in južno-vzhodno od
Tahure razvili so se živahni artiljerijski
boji. — Armada vojvode Albrehta. Bo-
jevo delovanje se je v Zgornjem Elsassu
časovno oživelo.

V januarju znašala je izguba sovra-
žnih zračnih bojnih sil na nemški fronti 20
balonov in 151 letal. Mi smo izgubili 68 letal
in 4 balone.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 16. februarja. Uradno se
danes razglša:

Nobeni posebni dogodki.
Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 16. februarja. (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. V posameznih od-
delkih artiljerijsko delovanje, ki se je v Cham-
pagni med Tahure in Ripontom zve-
čer pojstrilo. Manjša podjetja naše infante-
rije v Flandriji in vzhodno od St. Mi-
hiela imela so uspeh.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 17. februarja. Uradno se
danes razglša:

Nobeni posebni dogodki.
Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 17. januarja. (W.-B.)
Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada pre-
stolonaslednika Rupprehta. V Flan-
driji in v Artoisu večkrat se oživljajoči
ognjeni boj. V manjših infanterijskih bojih
pri Cherisy in južno od Marcoinga
se je pripeljalo vjete. — Armada nem-
škega prestolonaslednika in vojvode Al-
brehta. Pri Tahure in Ripontu,
na vzhodnem bregu Maase in pri Sund-
gau časovno povišano bojno delovanje. —
Naši letalci so v zadnji noči London,
Dover, Dünkirchen ter sovražne po-
morske boje sile na francoskem severnem
obrežju z bombami napadli.

Vzhodno bojišče. Veleruska
fronta. Premirje je z 18. februarjem ob 12.
uri opoldne končano.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 18. februarja. Uradno se
danes razglša:

Nobeni posebni dogodki.
Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Berlin, 18. februarja. (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na mnogih krajih fronte se je zvečer artiljerijski boj oživel. Infanterijsko delovanje je ostalo omejeno na poizvedovalne boje. Pri jasnemu mrzlemu vremenu so bili letalci ponoči in podnevu jako delavni. Vojaške naprave za sovražno fronto bile so v velikem obsegu z bombami obmetane. Eno letalo je napadlo London. V zadnjih dveh dneh se je v zračnem boju in iz zemlje 16 sovražnih letal in 2 balona sestrelilo.

Prvi generalkvartirni mojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 19. februarja. Uradno se danes razglasa:

Ob Piavi in v pokrajini Monta Asolone je bilo artiljerijsko delovanje živahno.

Čete armadne skupine Linsingen so brez boja Luck zasedle.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 19. februarja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Ponočni sunki sovražnika ob gozdu Houthoulst bili so zavrženi. Vzhodno od Yperna in na obeh straneh Scarpe zvečer povišani ognjeni boji. — Armada nemškega prestolonaslednika. Ob kanalu Oise-Aisne izvršili so infanterijski oddelki uspešne poizvedbe. Južno-vzhodno od Tahure sunile so nemške kompanije proti dne 13. t. m. v sovražni roki ostalim jarkom in so pripeljale 125 vjetih nazaj. Dobiček na ozemlju se je po močnem sovražnem protinapadu zopet opustil. — Tekom bojev se je včeraj zopet 7 sovražnih letal sestrelilo.

Vzhodno bojišče. Nemške čete so zavzele včeraj zvečer Düna burg. Našle so le malo odpora. Sovražnik je večinoma zbežal. Pripravljena razstrelba mostov čez Düno se mu ni posrečila. Na obeh straneh reke Luck prodirajo naše divizije. Luck se je brez boja zasedlo.

Prvi generalkvartirni mojster
Ludendorff.

Cesarjevo povelje armadi.

(K.-B.) Dunaj, 14. februarja. Iz vojnega tiskovnega stana: Cesar je izdal z ozirom na izjavo Rusije o koncu vojske sledeče povelje armadi:

Ruska milijonska armada se pripravlja, da položi orožje, katero je dvignila proti monarhiji.

Nočem, da bi se v tej uri ne spomnil s spominsko besedo moje obrambne sile. V prvi vrsti se spominjam minulih težkih tednov in mesecev, v katerih so avstrijske bojne sile, ki so jih vodile želje blagoslova mojega nepozabnega ujca, morale kljubovati skoraj čeli besnosti prvega navala Rusov.

Vse, kar se je v zvestem skupnem sodelovanju z našimi hrabrimi zavezniki pozneje dopolnjevalo, je črpalo svojo prvotno moč iz te preizkušnje v ognju. Pomlad pri Gorlicah in Tarnovu je potrebovala bolestnega semena krvi, ki so ga vsejale v zemljo prve poljske in gališke bitke in prva zima v Karpatih. Zopetno zavzetje Lvova, osvojitvi Ivanogoroda ter Bresta in obramba v letu 1916; v sredi svojih zvestih sem se nahajal kot vojskovodja pri zmagovitim izidu — na vse te uspehe bi ne bilo mogoče niti misliti brez vznoša in požrtvovalnosti omenjene začetne dobe. Veliki ruski polom je zadobil prvi svoj povod ob Sanu in ob Dunaju.

V vseh časih bo ta izid pripadal najsi-
jajnejšim izročilom v zgodovini domovine. Ni še prišla tista ura, v kateri bom lahko poklical moje vojake k domačemu ognjišču, a povratek domov bo prišel; moji narodi naj takrat iz zvišenih spominov in junaštva svojih sinov črpajo moč zopetni zgraditvi in novemu procvitu.

Bog z nami!

Karl I.

Avstrijci vkorakali v Brody.

K.-B. Dunaj, 14. februarja. Vojni tiskovni stan: V zmislu člena I., odstavka b za Ukrajino sklenjene pogodbe, ki obnavlja status quo ante glede na meje med Avstrijo in Rusijo, so vkorakale včeraj naše čete v Brody. Lvovski bataljon, ki je vkorakal v mesto, je župan mesta Brody v navzočnosti rade 105. ukrajinske divizije najslavesnejše pozdravil, tudi prebivalstvo je izražalo svoje simpatije. Z mirnoasedbo je v avstrijskih rokah tudi zadnje večje mesto v vzhodni Galiciji, ki je bilo pod rusko oblastjo od zadnjih dni julija leta 1916.

Vojna na morju.

Delo podmorskih čolnov v Srednjem morju.

W.-B. Berlin, 14. februarja. Vsed uničenja 30.000 brutto-register-ton doživel je transportni promet naših sovražnikov v vzhodnem Srednjem morju občutljivo oškodovanje. Slo se je večinoma za v ožien določene transporte. Glavni delež na doseženem uspehu ima kapitanlajtnant Sieß. 5 parnikov se je sestrelilo iz spremstva, 2 od njih neposredno pred pristaniščem Aleksandrije. Med ostalimi potopljenimi parniki nahajala se je šele leta 1915 zgrajena motorna ladja „Elenomon“ (7269 brutto-register-ton). En parnik je imel naložen bomba za Marseille. Na jadrnicah se je uničilo angleške ladje „Apostolos“, „Andreas“ in „Texiarchis.“

Šef admiralnega štaba mornarice.

Novi uspehi.

K.-B. Berlin, 15. februarja. Razven včeraj objavljenih uspehov naših podmorskih čolnov v vzhodnem Srednjem morju se je po novejših poročilih doseglo uspehe tudi v srednjem delu Srednjega morja, s katerimi je bil zlasti transportni promet v Italijo prizadet. Tu so postali žrtve podmorskih čolnov 3 parniki in 3 jadrnice.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Podmorski čoln obstreljuje italijansko fabriko.

W.-B. 15. februarja. Eden naših podmorskih čolnov je kemično fabriko v Arenelli pri Palermu pri veliki oddaljenosti uspešno obstreljeval.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Sunek torpednih čolnov v Kanalu.

K.-B. Berlin, 16. februarja. V noči na 15. t. m. napadli so torpedni čolni pod vodstvom korvetnega kapitana Henecke močno stražo angleškega Kanala med Calaisom, Doverom in Grisney-Falkestone presenetljivo. Ena velika stražna ladja, mnogoštevilno oboroženih ribiških parnikov in več motornih ladij se je postavilo k boju in večinoma uničilo. Naši torpedni čolni niso imeli pri temu nobene poškodbe ali izgube in so se polnoštevilno vrnili.

Šef admiralnega štaba mornarice.

19.000 ton potopljenih.

K.-B. Berlin, 16. februarja. Pri močni straži in protučinku potopili so naši podmorski čolni v Kanalu zadnjič 19.000 brutto-register-ton sovražnega trgovskega ladjinega prostora.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Zopetni napad v Kanalu.

W.-B. Berlin, 16. februarja. V noči na 16. t. m. so zopet lahke nemške pomorske bojne sile izvršile vožnjo v vzhodnem delu Kanala. Dosedanje obsežno zastraženje v cesti Dover-Calais in na črti Kap Grisnez-Folkestone ni bilo več videti. Le pred Doverom se je našlo neki stražni parnik, katerega se je s topovskim ognjem potopilo. Naše pomorske bojne sile so se brez dogodkov vrnile. — Danes so napadla naša letala v

južnih pristaniščih angleške vodne leta-
čolne, ki so spremljali iz Anglije v Rot-
dam vozeče ladje. Eden letalnih čolnov
je sestreljen. — Na severnem bojišču so
ši podmorski čolni 6 parnikov potopili, n-
njimi 2 srednje-velika tank-parnika tesno
angleškem vzhodnem obrežju.

Šef admiralnega štaba mornarice

29.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 17. februarja. V zap-
nem morju bili so 4 oboroženi parniki in
jadrnici z okroglo 29.000 brutto-register-
tonami uničeni. Prizadeti so zlasti Italijani,
terim se je potopilo 3 parnike in eno jad-
nico.

Šef admiralnega štaba mornarice

Učinek vojne podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 18. februarja. Nova s-
mema v učinku vojne naših podmorskih
nov je opaziti. Uradno poročilo angleške
vojne urada za prehrano pride do zakl-
ka, da mora ententa v tem gospodarske-
letu 15,7 milijonov ton pšenice uvoziti,
neobhodno potrebna štedilnost z ladinim
storum dobavo vseh vrst žita skoraj izkl-
no iz Združenih držav Amerike določa,
pa te z ozirom na sedanjo potrebiščno za-
rejo dobavljati le 5,4 milijonov ton.

Tu tiči vzrok za štedilnost v Združe-
državah! Zamorejo le še živila izvažati,
si jih sami od ust prištedijo. Ali bode
„sveti egoizem“ v Ameriki tako daleč? I-
gentinja se ni odločena, kako daleč naj
voli izvoz žita. Oddaljeneje dežele kot I-
ranti torej ne pridejo več toliko v poštev.
Združene države morajo pšenico Indije, m-
lo, meso in voljno Avstralije ter južne A-
rike nadomestiti. To presega njih moči.
rej celo ko bi imela Anglija dovolj ladij,
bi po dragocene surovine iz Severne Amer-
pošiljala, morale bi se te ladje deloma p-
ne vrniti, ker tudi v Ameriki ni več do-
živil.

Pet parnikov potopljenih.

W.-B. Berlin, 19. februarja. Eden na-
podmorskih čolnov je v zatvornem okolišu
angleškem zapadnem obrežju 5 parnikov
okroglo 23.500 brutto-register-tonami uni-
med njimi neki veliki angleški osebni pam-
od okroglo 15.000 brutto-register-ton.

Šef admiralnega štaba mornarice

Politični utrinki.

Slovenska demokratska stranka.

Čudna so pota božje previdnosti! Da-
že smo bili polnega prepričanja, da je s-
venska naprednost izginila in da je slov-
ska inteligenca postala za veke nekaj mi-
strant zavodejočije klerikalne stranke.
naše prepričanje je bilo gotovo tudi vter-
ljeno. Liberalni slovenski velikaši, ki so s-
čas z meščanskim ponosom pljuvali reak-
v obraz in se borili proti nje na življenje
smrt, se nakrat obmolknili. Postali so tihi
pohlevni in ponižni, hodili nakrat zopet
nedeljski maši in na sposed k frančiškani
in poljubljali roko farovške kuharice. Cel-
nedolžnost dr. Koroščeve Ide in v telečjo
svete Johance so pričeli verovati. In stari
beralni slovenski lev dr. Ivan Tavčar, žup-
ljubljski, podpisal je svoje ime pod do-
ment, na katerem je bil podpisan tudi kn-
in škof dr. Anton Bonaventura Jeglič.
Za vsacega pametnega človeka je bila to
slovenska napredna stranka mrtva. Le nje
klavirne ostanke, politične ministrante, se
opazilo in obžalovalo kot spomin na degen-
racijo... Zdaj pa se je zgodil čudež!
Ljubljani so stopili ti ministranti nakrat sk-
paj. Odpadki iz političnih farovških miz-
jih zopet malo oživeli. In brez ozira na v-
bovpijočo smešnost svojega počenjanja
ustanovili zopet — novo stranko. Dali so
seveda zopet novo ime — „slovenska dem-
kratska stranka.“ In stari lev dr. Tavčar

je boter.
zopet le
„Demokra-
vredna, k-
ali „napr-
la v pred

Nabir
in vso stra-
ljudstvom
biranje po-
benega p-
metni člo-
soli odra-
do odloč-
biranje p-
z vsemi-
nice, z z-
v nekat-
šega ces-
jugoslov-
ljemorils-
uresniči-
kronovin-
strije, k-
malemu
podpisov
osebo, k-
na, sam-
jugoslo-
edino z
ljudstvo
pol, pa
sko spis-
tatorji,
in da n-
zbrali?
popov n-
le igrač-
dimo po-
strijs
in zato
varujejo
To pa s-
jugoslo-
janjem
seže le-
ki nam